

Noul Cod Civil

- Ființa vie (II)

Într-un articol anterior asemuiam Noul Cod Civil cu vinul. E drept că și vinul își preia calitățile din bogăția anului în care au rodit strugurii, dar și din bucuria și experiența culegătorilor și făuritorilor lui. Acum eu nu știu câtă bucurie au avut cei din comisia de redactare, dar sigur au experiența necesară pentru a făuri temelia sistemului nostru juridic.

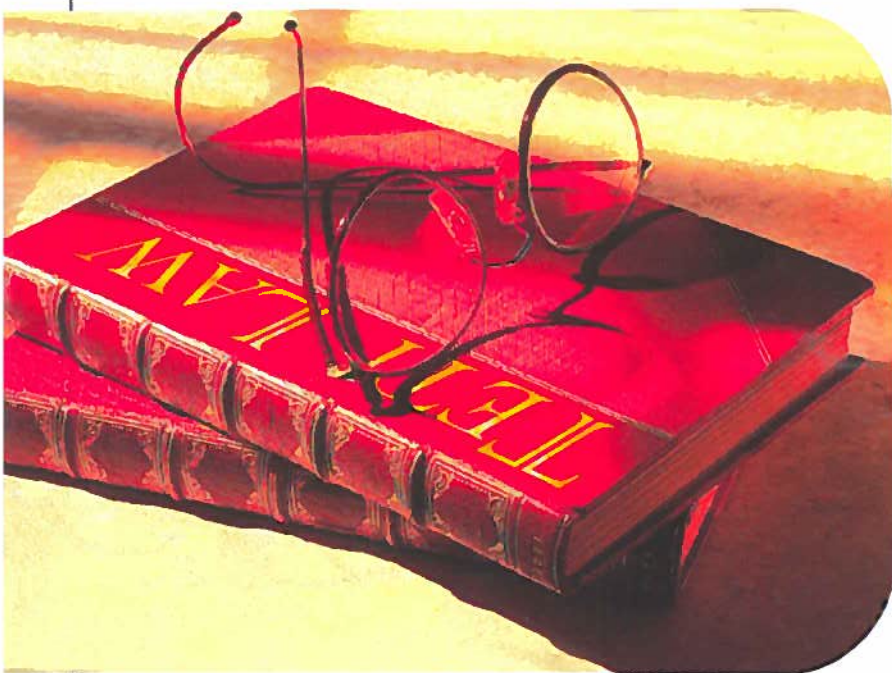
Laura Tiucă,
avocat, coordonator Real Estate și Hospitality Salans București

Vor exista întotdeauna însă și degustători care nu vor aprecia în totalitate buchetul acestui vin și printre acești degustători ne gândim, de exemplu, la autoritățile fiscale. Astfel, Noul Cod Civil menționează că orice persoană fizică sau juridică este titulară a unui patrimoniu care include toate drepturile și datoriile ce pot fi evaluate în bani și aparțin acesteia. Observați că patrimoniul nu este definit ca fiind alcătuit din bunuri, tocmai pentru că el este o realitate intelectuală. Mai departe, Noul Cod menționează că patrimoniul poate face obiectul unei diviziuni sau a unei afectări în cazurile prevăzute de lege. În privința patrimoniilor de afectare, acestea sunt, de exemplu, masele patrimoniale fiduciare precum și cele afectate exercitării unei profesii autorizate (de exemplu, persoanele fizice autorizate, arhitecții, medicii, avocații, etc.).

Prevederi ale noului Cod

Acum deja vă întrebați ce relevanță ar avea toate acestea pentru autoritățile fiscale. La capitolul referitor la garanțiile reale, Noul Cod Civil prevede că bunurile care fac obiectul unei diviziuni a patrimoniului afectate exercitării unei profesii autorizate de lege pot fi urmărite numai de creditorii ale căror creanțe s-au născut în legătură cu profesia respectivă. Cu alte cuvinte, acești creditorii (de exemplu, autoritățile fiscale) nu vor putea urmări celelalte bunuri ale unui asemenea debitor (adică bunurile care nu sunt înregistrate ca fiind proprietatea persoanei fizice autorizate). În aceste condiții, întrebarea este cum se constituie în mod formal patrimoniul profesional individual, pentru

Trecând în revistă prevederile Noului Cod Civil, ne putem deja da seama că este de așteptat ca autoritățile fiscale să aducă o interpretare proprie acestor prevederi și chiar să se încerce promulgarea de legi care să le modifice. Cu alte cuvinte, va urma, și în privința acestor aspecte, o perioadă de incertitudine cu privire la evoluția practicii.

că legislația noastră este esențialmente formalistă. O încercare de răspuns o găsim tot în Noul Cod Civil care menționează că mărirea, micșorarea sau constituirea masei patrimoniale afectate exercitării în mod individual a unei profesii autorizate se stabilește prin actul încheiat de titular, cu respectarea condițiilor de formă și de publicitate prevăzute de lege. Nu este foarte clar ce va însemna această prevedere în practică - este vorba doar de un act unilateral, doar semnat de titular prin care, de la sine putere, se descrie care este masa patrimonială afectată exercitării în mod individual profesiei autorizate? Deja există voci care, dintr-un spirit precaut, spun că un astfel de act ar trebui să fie notariat. Nu există o motivație solidă pentru o astfel de opinie, de vreme ce Noul Cod Civil (care este esențialmente un cod „notarial”), nu menționează - cum o face pentru alte acte - despre o asemenea formalitate. Dar, au mai fost situații în trecut, când practica a „bătut filmul” legislației și, din păcate, acest spirit exagerat de precaut pare să fi pus stăpânire în multe domenii din viața noastră de zi cu zi și să se fi infiltrat și la nivelul autorităților.

Explicarea transferului intrapatrimonial

În plus față de cele de mai sus, Noul Cod Civil menționează că în caz de diviziune sau afectățiune, transferul drepturilor și obligațiilor dintr-o masă patrimonială în alta, în cadrul aceluiasi patrimoniu, se face cu respectarea condițiilor prevăzute de lege și fără a prejudicia drepturile creditorilor asupra fiecărei mase patrimoniale (de exemplu, să nu fie fraudă - ce trebuie dovedită - și transferul să nu fie ulterior actului fraudulos). De notat faptul că transferul intrapatrimonial nu corespunde afectățiunii noii mase patrimoniale poate constitui un indiciu de fraudă. Un alt exemplu (un pic exagerat, pentru a înțelege principiul) ar fi transferul dreptului de proprietate asupra unei bucătării profesionale către patrimoniul de afectățiune al unui avocat care face doar consultanță, transfer intervenit la câteva zile după ce persoana fizică autorizată care comercializa astfel de bucătării profesionale a primit un titlu executoriu pentru neplata TVA-ului. În toate aceste cazuri, Noul Cod Civil menționează în mod expres că un astfel de transfer al drepturilor și obligațiilor dintr-o masă patrimonială în alta nu constituie o înstrăinare (N.B., cu alte cuvinte, nu ar trebui taxat?)

Este evident că prevederile menționate mai sus au fost promovate pentru că majoritatea făuritorilor Noului Cod Civil desfășoară o profesie autorizată conform legii. În plus, doar trecând în revistă prevederile de mai sus ale Noului Cod Civil, ne putem deja da seama că este de așteptat ca autoritățile fiscale să aducă o interpretare proprie acestor prevederi și chiar să se încerce promulgarea de legi care să le modifice. Cu alte cuvinte, va urma, și în privința acestor aspecte, o perioadă de incertitudine cu privire la evoluția practicii. ■

Noul Cod Civil menționează că mărirea, micșorarea sau constituirea masei patrimoniale afectate exercitării în mod individual a unei profesii autorizate se stabilește prin actul încheiat de titular, cu respectarea condițiilor de formă și de publicitate prevăzute de lege.